

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря»

Метою проекту постанови є встановлення засад щодо приведення у відповідність та забезпечення функціонування системи державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря відповідно до вимог законодавства ЄС.

1. Підстава розроблення проекту акта

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря» (далі – проект постанови) розроблено на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), ратифікованої Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII, в частині імплементації вимог Директиви № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи та Директиви № 2004/107/ЄС про миш'як, кадмій, ртуть, нікель і поліциклічні ароматичні вуглеводні у атмосферному повітрі, та Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогодні основні принципи функціонування системи моніторингу довкілля визначені в Положенні про державну систему моніторингу довкілля, що затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391.

Кожний із суб'єктів державної системи моніторингу довкілля здійснює моніторинг тих об'єктів довкілля, що визначаються Положенням про державну систему моніторингу довкілля та порядками і положеннями про державний моніторинг окремих складових довкілля. Існуюча система моніторингу довкілля базується на виконанні розподілених функцій її суб'єктами і складається з підпорядкованих їм підсистем. Кожна підсистема на рівні окремих суб'єктів системи моніторингу має свою структурно-організаційну, науково-методичну та технічну бази.

Основні вимоги до організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, взаємовідносини центральних органів виконавчої влади в організації та проведенні моніторингу визначені у Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря,

що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 09.03.1999 № 343.

Проте на сьогодні існує необхідність у реформуванні діючої системи моніторингу атмосферного повітря, оскільки існуюча система не дає змоги в повній мірі отримувати оперативну інформацію про концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та вживати своєчасних заходів щодо захисту населення та довкілля від їх негативного впливу.

Створення системи моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на основі підходів законодавства ЄС забезпечить оперативний збір та оцінку інформації про стан атмосферного повітря для підготовки ефективних управлінських рішень та контролю досягнення визначених цілей. Отримана інформація надасть змогу готувати плани поліпшення якості атмосферного повітря та короткострокові плани дій.

Проект постанови відповідає Закону України “Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року” та Середньостроковому плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року, затвердженому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 № 275.

3. Суть проекту акта

Проектом постанови передбачено затвердити Порядок здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря, Положення про міжвідомчу комісію з питань моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря, Типове положення про комісію з питань державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря у зоні (агломерації), утворити міжвідомчу комісію з питань моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря, а також внести зміни до Положення про державну систему моніторингу довкілля, що затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391.

Проектом постанови встановлюється розподіл території України на зони моніторингу та управління якістю атмосферного повітря, визначаються функції суб'єктів моніторингу – центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, встановлюються вимоги до режимів проведення моніторингу та контролю якості даних, встановлюються вимоги щодо розроблення планів покращення якості атмосферного повітря на основі аналізу показників його стану.

4. Правові аспекти

Ця сфера регулюється:

Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України № 1678-VII від 16.09.2014;

Конвенцією про транскордонне забруднення повітря на великі відстані від 13.11.1979;

Протоколом про реєстри викидів і перенесення забруднювачів, що ратифікований Законом України від 03.02.2016 № 9080;

Законом України “Про охорону атмосферного повітря”;

Законом України “Про охорону навколишнього природного середовища”;

Законом України “Про гідрометеорологічну діяльність”;

постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 “Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля”;

постановою Кабінету Міністрів України від 09.03.1999 № 343 “Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря”;

постановою Кабінету Міністрів України від 29.11.2001 № 1598 “Про затвердження переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню”;

Державними санітарними правилами охорони атмосферного повітря населених місць (від забруднення хімічними та біологічними речовинами), затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09.07.1997 № 201;

Керівним документом РД 52.04.186-89 “Руководство по контролю загрязнения атмосферы” від 01.07.1991.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту постанови потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України. Здійснюються фінансово-економічні розрахунки.

Для реалізації проекту постанови можуть також залучатися кошти міжнародної технічної допомоги, внески заінтересованих міжнародних організацій, а також кошти з інших джерел, не заборонених законодавством.

6. Прогноз впливу

Реалізація проекту постанови за предметом правового регулювання не матиме безпосереднього впливу на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, проект постанови не є регуляторним актом, не стосується сфери суспільних відносин.

Впровадження системи та моніторинг якості атмосферного повітря відповідно до вимог ЄС забезпечить права громадян на отримання достовірної інформації про стан навколишнього середовища, підвищить їх спроможність брати участь у розробленні та прийнятті управлінських рішень та формуванні політики щодо його покращення.

Реалізація проекту постанови не матиме впливу на розвиток регіонів та ринок праці.

Реалізація вимог проекту постанови матиме безпосередній вплив на екологію, зокрема створить підґрунтя для вжиття заходів для покращення якості атмосферного повітря та скорочення рівня його забруднення. Впровадження нових підходів щодо здійснення моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря сприятиме отриманню оперативної та об'єктивної

інформації про його стан для формування і прийняття зважених управлінських рішень щодо покращення його стану, а також створить передумови для забезпечення збереження здоров'я населення.

7. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови не має впливу на інтереси окремих верств (груп) населення, об'єднаних спільними інтересами, суб'єктів господарювання тощо.

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку.

Проект постанови не стосується соціально-трудової сфери та прав осіб з інвалідністю.

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

8. Громадське обговорення

Проект постанови розміщено на офіційному сайті Мінприроди (www.menr.gov.ua).

9. Позиція заінтересованих органів

Проект постанови має бути погоджений Міністерством аграрної політики та продовольства України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Міністерством інфраструктури України, Міністерством охорони здоров'я, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Міністерством фінансів України, Міністерством юстиції України, Державним агентством України з управління зоною відчуження, Державною екологічною інспекцією України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, органом виконавчої влади АР Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.

Проект постанови надсилається Всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та «Українська асоціація районних та обласних рад».

10. Правова експертиза

Проект постанови потребує проведення правової експертизи Міністерства юстиції України.

11. Запобігання дискримінації

У проекті постанови відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилась.

11¹. Відповідність принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

У проекті постанови відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

12. Запобігання корупції

У проекті постанови відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

13. Прогноз результатів

Прийняття проекту постанови сприятиме реформуванню системи державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря, впровадженню підходів законодавства ЄС у цій сфері, ефективності прийняття управлінських рішень щодо поліпшення якості атмосферного повітря та досягнення визначених цілей.

**Міністр екології та
природних ресурсів України**

Остап СЕМЕРАК

_____ 2019 р.

Додаток
до пояснювальної записки

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ

реалізації постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря» на ключові інтереси заінтересованих сторін

1. Суть проекту акта:

Запровадження підходів законодавства ЄС у сфері якості атмосферного повітря для удосконалення наявної системи моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря

2. Вплив на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому чи якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акта призведе до прогнозованих впливів)
		Короткостроковий вплив (до року)	Середньостроковий вплив (після року)	
Населення відповідної зони або агломерації	Поліпшення якості атмосферного повітря	Позитивний Поширення інформації про стан атмосферного повітря	Позитивний Сприятиме прийняттю ефективних управлінських рішень щодо здійснення заходів для поліпшення якості	Забезпечення ефективності процесу збору та поширення інформації про стан атмосферного повітря, затвердження планів поліпшення якості атмосферного повітря та короткострокових планів дій для відповідної зони або агломерації та вжиття заходів для поліпшення стану атмосферного повітря

			атмосферного повітря.	
Суб'єкти господарювання, діяльність яких призводить або може призвести до погіршення стану атмосферного повітря	Проведення спостережень за станом атмосферного повітря	Позитивний Отримання та надання об'єктивної інформації про вплив діяльності на стан атмосферного повітря	Позитивний Можливість об'єктивної оцінки ефективності заходів, спрямованих на зменшення забруднення атмосферного повітря	Впровадження положень проекту постанови надасть змогу створити систему моніторингу, яка забезпечить оперативною та достовірною інформацією про вплив на стан атмосферного повітря